

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Fritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba. M. Popovich, Secretary.

Subscription per year \$4.00

Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

Газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень. Автор, четвер і субота. Видав. Робітничо-Фармерське Визвольне Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на р.і вулиці Фрічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS, Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

БОРЦІ ЗА ПРАВА ПРОЛЕТАРИЯТУ.

Недавно тому пресові повідомлення донесли, що в Парижі засуджено кількох комуністичних провідників на в'язницю за розповсюдження прокламаций, що закликали французьких робітників і моряків братися за Ріфамі в Марокко. Між тими провідниками засуджено двох комуністичних парламентарів послів — Марселя Кашена і Жака Доріо — на 13 місяців в'язниці і 3,000 франків грошової кари кожного.

Товариші Кашен і Доріо на судову розправу не явилися з двох причин: по перше, вони не визнавали, що суд має право судити їх, так як вони користуються посольською дипломатичною захистом; по друге, в той день вони мали далеко важливіші обов'язки, бо був це день генерального страйку, викликаного Комуністичною Народною партією проти війни в Марокко і Сирії. Тоді, як буржуазні суди судили цих комуністичних борців, вони були на вулицях з робітничими масами, що вийшли на 24-годинний страйк, домагаючись припинення війни. Тов. Жак Доріо особисто брав участь в боротьбі страйкерів з поліцією, в якій поранено йому голову й тіло, після чого його заарештовано разом з 70 іншими страйкерами.

Так поступають комуністичні послі — справляють борці за права робітничого класу. Порівняйте це з тим, що роблять соціал-демократичні, соціалістичні і всякі лейбористські послі та заступники ніби робітничих інтересів. Ніби ніби робітничі послі, коли допадуть своїх становищ, то тільки й те роблять, що випрацюють посольські кресла та допомагають буржуазним представникам обмірковувати й вирішувати справи й рахунки капіталістичної класи. Час до часу каже такий послод дещо ніби в обороні працюючих має, пропонує реформу якогось закону, що її все одно парламент відкине, якщо вона невигідна пануючій класі, а потім називає це великою роботою в інтересах робітничого класу. Між робітничих послів звичайно не йдуть, не допомагають будувати робітничі організації, не беруть участі в боротьбі з буржуазними масами за їхні великі потреби, проти війни й утисків, за повалення капіталізму. Вони віддаються й відчужуються від робітничих мас і стають просто політичними галапасами на робітничій шкірі. Добра платня, багато вільного часу й різкі вигоди, паюська атмосфера в буржуазних парламентах так впливають на таких "робітничих заступників", що вони змінюють свої політичні переконання і погляди щораз на гірше, підпадають спокусам корупції і остаточно, затративши почуття класових ріжниць, зовсім зрікаються думкою про потребу переїзти капіталістичного ладу.

Вистарити приглянулося тому, що роблять ці соціал-демократичні заступники в Німеччині, Болгарії, Угорщині, Італії, Бельгії, соціалістичні в Польщі, Франції, лейбористські в Великій Британії, Австралії, або хоч-би у нас таки в Канаді, щоб переконатися, що вони зовсім не думають про робітничі інтереси, ні про визволення працюючих мас з капіталістичної неволі. Скільки перейшли вони на становище третьої буржуазної партії. Всі вони виступають ніби проти класової боротьби і поборюють революційний робітничий рух. Особливо зі скаженою лютью виступають вони разом з буржуазією проти комуністів. Чому? Тому, що комуністи однієї провадять боротьбу проти капіталізму.

Комуністи вбрані до парламентів, чи на інші публічні становища, використовують наряду для висвітлення перед працюючими масами обиди демократії, за яку скривається капіталістична диктатура. Поза тим вони йдуть між працюючих, організують їх, вчать, беруть участь і провід у їхній боротьбі. Вони змагають до об'єднання організованих сил працюючих мас, бо слушно вказують на те, що тільки об'єднані, організовані масовою акцією можуть працюючі добитися своїх прав і свободження.

Реформісти і соціал-зрадники, що при допомозі своїх політичних партійних машин контролюють це порівняно досить широкі маси працюючих і добираються собі публічних становищ (посольських місць то-що) за те лютують на комуністів, бо вони підконують їхній вплив і викривають їхню зраду інтересів робітничого класу. Через те вони допомагають буржуазії шпінювати за комуністами, уязвлювати їх а навіть і вбивати (приклад — Болгарія, Угорщина, Німеччина, Польща і ін.).

Ставочі комуністів з однієї сторони, а соціал-зрадників і всіх реформістів з другої, дуже добре означе сама буржуазна влада. Комуністів скрізь переслідують, вивають, мучать, вбивають, а соціал-зрадників і реформістів премієрами, міністрами та великими урядниками роблять. Відома річ, що капіталістична класа допускає до завідування своїми справами тільки таких людей, що її служать. Тіж, що служать буржуазній правительській машині, не можуть в той сам час служити інтересам робітничого класу.

Французькі соціалісти служать капіталістичній правительській машині у Франції і поширяють війну французьких імперіалістів в Марокко і Сирії. Комуністи служать інтересам робітничого класу і виступають проти цієї війни, бо вона провадиться коштом крові, майна і життя працюючих мас Франції. Комуністи з працюючими масами демонструють проти війни, а соціалісти послають проти них військо, вбивають та рвануть робітників і саджають комуністів до тюрми.

За те, що т.т. Кашен і Доріо ділено обороняють інтереси працюючих і провадять боротьбу проти капіталізму, замість парламенту, куди вибрали їх робітники, буржуазія і соціал-зрадники заарештували їх на довгий час в тюрму. Але тим способом діяльності і впливу комуністів та комуністичного руху не адється спинити. Наоборот, це як найкраще домагає, що комуністи діють борці за права робітничого класу і зорганізувати й вивакувати. І найбільш відстає робітничі зорганізувати, що комуністи їхні вірні товариші й оборонці, а соціал-зрадники ім вороги.

За світлим прикладом т.т. Кашена і Доріо підуть тисячі й тисячі нових борців під червоний прапор Комуністичної Партії не тільки у Франції, але й по цілому світі.

ПЕРЕД ВАЖНОЮ СПРАВОЮ.

Колі сьогодні свіаоме українське робітництво й фармерство в Канаді має свої сильні класові організації і свою пресу, що далеко випередила всі інші українські газети, то в великій мірі до цього причинилися наша отвертість і ширість. Ми ніколи не соромились признатися до наших недомог, ми ніколи не таїли нічого такого, що могло-б опісяя вийти на некористь нашій організації. Коли, наприклад, фінансове положення нашої робітничої преси було погане, то ми не тільки признавалися до того, але й відкидалися до широкого працюючого загалу Канади. Ми не боялись признатися до цього. Ми не боялись, що наші читачі подумають, що їхня газета вже паде і з нею пропадуть й ті гроші, які вони дали на передплату. Не боялись тому, бо знали, що читачі — це свіаома пролетарська маса, яка дорожить своєю пресою і не дозволяє віддати її в чужі руки. Ми знали, що наші читачі гідяться пресою панських наймитів, видаваних хоч на українській мові, але проти робітничих й фармерських класових інтересів. Ті наймитівські газети добре знають, що їхні читачі не піддержатимуть їх і користуються такою підмогою, якою ніколи не користувалась і не буде робити преса. І яка допомога, такий й зміст газети. Хто не по-знайомлений з нечужими брешнями й нападками на робітничу пресу наймитівських пансько-попівських газет? А це ж так, як каже народна приповідка: "Танцюю вразе; як пан каже".

Важ від довшого часу в нашій газеті появляються з різних місцевостей Канади заклики свідоміших товаришів до робітничо-фармерського загалу в справі піддержки нашої преси. Появились ці численні заклики швидко, як інших років, і де знак, що ми всі станули перед важною справою. Українська робітничая преса в Канаді знаходиться в поганому фінансовому положенню. Ця преса в останньому році ще більше зросла і її видатки збільшились вдвоє. А ці видатки можуть покрити тільки свідомі робітники, робітничі, фармерські й фармерки.

Товариші і товаришки! До місяця листопада залишилося ще кілька днів. Пам'ятайте, що сьогоднішній листопад мусть бути успішніший, як в минулих роках! Пам'ятайте, що поміч робітничій пресі мусть прийти, аби всецільно забезпечити цю пресу на довгі зимові місяці. Беріться дружно всі до праці! Обов'язково влаштуйте скрізь представлення і концерти в користь робітничої преси! Збирайте скрізь нові передплати, відновлюйте старі і збирайте при кожній нагоді пресовий фонд.

Чи в вашій місцевості є вже листопадний комітет? Чи він вже розпреділяв між членами й членкинями пращу? Коли-ж у вас нема ще організації, то чи подумали ви про те, що треба працювати в цьому місяці хоч-би одиначе? Товариші і товаришки! Стоїмо перед важною справою. Не легковажмо її ніяк! Працюймо так, щоб при кінці місяця на сторінках нашої преси була ще одна відповідь нашим ворогам: **повне забезпечення української робітничо-фармерської преси в Канаді.**

Гавсь Незаможник.

ПІД П'ЯТОЮ РУМУНСЬКИХ БОЯР.

(Лист з Буковини.)

Після страшний маскри у-українських селян Хотинщини (Малой Буковини) — повторилась така-ж нелюдська маскара-тата-буварських селян Бесара-бії. Величезна судова розпра-ва в Кишеневі — очевидно не-проти виконавців той останньої маскари — тільки проти не-щасливих селян, які в числі по-верх 600 душ вже щіль рік то-мился в тяжкій тюрмі, а по-ловина з них не дождала до про-цесу — пригадала культурно-му світові страшний нестерпимі відносини в цигансько-ю цар-сті і заставила європейських вчених вислати до румунсько-го правительства і оголошити в європейських газетах рішучий гострий протест проти такого нелюдського знущання.

Та бари не повозили, щоб делегати італійських, фран-цузьких і англійських селян-прихвали до Румунії і пере-наляся, як там живеться селя-нам і "національним меншо-стям", — не повозили і єро-пейський адвокатом перебрати оборону нещасних татарбувар-ських жертв румунського на-силства.

Кати бояться денного світла. Румуні винищують фізично "національні меншости" (заму-чують в тюрмах, стріляють, ви-шавуф, дусять утруйними газа-ми і т. п.) та доцентно нищать культуру тих "національ-них меншостей", стараються на-силно зробити з них погній для своєї великої Румунії (Ро-манія маре).

Зпоміж усіх "національ-них меншостей" терплять най-більше Українці. Їх пересудіє на-важались Румуні зничити з кресетом, до центру.

Хоча і Німціям і Малярам і Болгарам і Жидам і другим "національним меншостям" живеться під Румуніями не з ме-дою і багато мучать вони зне-сити знуцань і безправств — то становище Українців під Ру-мунією є сто разів гірше.

Цигани, хоч кривдять, але бодай признають, що Маляри, Німці, Жиди і т. д. — це не Румуні, але "національні меншости".

А української народности во-ни навіть і знати не хотять. З початку, як заняли укра-їнські землі, то дільні нас на

ЗНОВУ КРІВАВИЙ ГОРТЛ.

Після повалення Угорської Радянської Республіки в 1919 році, там безмежно панує кат угорських робітників Гортлі. Завалось, що під його крова-вою п'ятою не відродиться ро-бітничий рух, тимбільше, що його охрнка обезкровила ор-ганізовані ряди угорського пролетаріату.

Та це тільки так здавалось. Ні фашистський терор, ні ска-жена диктатура Гортлі, під-держувана міжнародним капі-талом не в силі здолати ро-бітничого руху. І в останніх часах нові переслідування, нові ареш-тування та поставлення під суд цілого ряду передових у-горських робітників показу-ють, що робітничий рух на У-горщині живе і розвивається, хоч і в невисоких умовах.

Цікаву статтю про розвиток робітничого руху на Угорщи-ні і про нові арештування в зв'язі з цим читаємо в харків-ських "Вістях". В статті гово-ряться:

"На тлі загального зросту ак-тивності мас в першу чергу і найбільшими кроками активі-зувалась робітничая класа. Це спершу виявилось в профспі-ках, що під натиском дикта-тури Гортлі та збільшенням натиску з боку буржуазії (лі-квідації 8-ми годинного робо-чого дня і т. ін.) — змушені були захищатися, а для цього змусовано свої організації.

Ганебна роль зрадників, що її відіграла в цій боротьбі со-ціал-демократія (про що сво-го часу було опубліковано ав-стрійською пресою надзвичай-но скандальні документи дого-вору між урядом Гортлі та у-горською соціал-демократією) змушувала маси шукати ин-ших виразників своїх настроїв, своїх змагань. Таких вирази-ком, крім комуністичної партії, що працювала в нелюд-ських умовах заплія, ставала й нова соціалістична робітничая партія, що мала напівлегальний характер. Вплив цих револю-ційних пролетарських партій чимраз все більше зростає, не дивлячись на всі перешкоди соціал-демократії, підпертої

"Зараз ми маємо повідомлен-ня, що 25 угорських револю-ціонерів віддано вже під суд. Їм інкримінується "злочини проти державного ладу". Над ними, з'окрема над т. Ракоші, нависла загроза смерті. Масо-вими протестами, мобілізацією громадської думки суспільства цілого світу ми зможемо вря-тувати від смерті 25 революці-онерів. Це наш обов'язок. І ми його виконаємо".

ТРЕТЯ РІЧНИЦЯ РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА.

Три роки тому назад основа-но Робітниче Запомогове То-вариство в Канаді. Від самих початків його створення, по те-перішній час дуже мало дій-сної, широкої агітації роблено в користь його поширення. До дієвних старань в цьому напрямі можна зарахувати кілька за-кладків Головного Заряду Р. З. Т. і декілька статей в "У. Р. В.". Дотепер, наприклад, не бу-ло ні одного спеціального ор-ганізатора на об'їзді, що за-вчало-б був організуванням но-вого членства до Р. З. Т.

Здається, що членство на-ших других братніх організа-цій, як К.П.К. і ТУРФДім, все ще до цюю значення такої організації, як Р.З.Т. Інакше йому присвячено-б хоч трохи більше уваги, чим це роблено до нині.

Тимчасом існування Р.З.Т. за цих останніх три роки біль-шим виправдує себе. При невеличких стараннях Р.З.Т. зрос-тало з року на рік і гуртувало ба-гато таких робітників й ро-бітниць, що перед тим не на-лежали до ніякої робітничої організації. І з тих членів Р.З.Т. чимало є вже нині членів ТУРФДім, а деякі вступили й до К.П.К.

В третю свою річницю Р.З.Т. нараховує вже близько півто-ра тисяч членів. За цих три роки свого існування воно ви-працювало \$7,270.53 допомоги своїм хорим членам й членки-ням а \$804 помертвого; разо-ром, отже, виплатило воно \$8,074.53. У своїй касі призби-рало воно за той час \$10,438.72 гротів. Ці числа говорять са-мі за себе. Чи зробила це яка небудь інша існуюча украї-нська запомогова організація? Але цього всього за мало. На-

віль в тих трьох минулих ро-ках можна було зробити вдвоє більше, при кращих стараннях, головню самих таки відділів членства на місцях. Та минуло-го не повернеш, але втрачене все таки можна надгонити, якщо ми на майбутнє, в четвер-тому році існування Р. З. Т., більше на нього звернемо у-вагу.

На останній конвенції Р.З.Т. вирішено місяць лютий при-святити ударній кампанії для рекрутування нових членів до організації. Це, ми віримо, бу-де зроблено в слідууючому ро-ці. Надіємося, що й приготу-вання до цієї кампанії будуть пороблені досить вчасно. Але не сіємо пропустити нагоди з приводу третьої річниці існу-вання Р.З.Т., не використавши її для пропаганди в користь на-шої запомогової організації.

Третю річницю Р.З.Т. пови-не кожний відділ нашої ор-ганізації відзначити святочним масовим мітингом. На такому мітингу належить висвітити ці-лі й значіння Р.З.Т., його до-сягнення за три роки існуван-ня, та закликати робітників і робітниць, фармерів й фарме-рок, щоб вступали в ряди на-шої організації. Кожний від-діл повинен взяти це на увагу і такий святочний масовий мі-тинг устроїти в відповідний в кожній місцевості день. Де не-має ще відділу Р.З.Т., там за-клявені товариші-можуть при-ійти нагоди скликати мітинг, щоб його заснувати.

За Головний Заряд Р.З.Т.: М. Попович, голова.

О. Хоміцький, секретар.

Товариші! Відновляйте пе-редплату на "Українські Робі-тничі Вісті".

НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Як-би там вороги не крича-ли, господарське і освітнє жит-тя трудящих Радянської Украї-ни швидко темпом поступає вперед. Про це найкраще свід-чать вісті, які читаємо в ра-дянських газетах. Ось нище на-водимо короткі вісті взяті нами тільки з одного числа харківських "Вістей" з 8. жов-тня.

В Могилів-Подільському порушено справу будови хліб-ного заводу з продуктивністю 400,000 пудів на добу.

На Полтавщині з кожним днем зростає попит на тракто-ри. Одержані селянським бан-ком 70 тракторів розпродано за один день. Цього сезону про-дано селянам 245 тракторів.

В Житомирі розроблено проект будови великого зер-нового елеватора.

На Київщині почала працю-вати Вільшанська цукроварня, яка стоїла 6 літ.

На Одещині в першомай-ській окрузі збір урожаю дав 28 мільйонів пудів. Урожай ц. р. перевищив торішній на 190 процент. Для вивозу є 8 міль-йонів пудів.

В Маріупольській окрузі продано 180 тракторів. Попит перебільшує пропозиції. Осно-вано курси машиністів, які не-давно скінчили 180 осіб.

На Полтавщині урожай цу-крової буряків дає по 190 брешковців з десятини на селян-ських землях і по 150 на завод-ських. Є це найбільший вро-жай за 50 років. На слідуочий рік буде засіяно вдвічі більше буряків.

В Кременчуці на кроківських заводах тепер випускається 600 товарних вагонів на місяць, замість колишніх 250.

В Луганську будуються ве-ликі приміщення для робіт-ників. Закінчено будову 8 буди-нків. Загально при кінці жовт-ня буде закінчено і заселено 23 будинки. Тепер відбувається закладка 9 будинків зверх про-грамми.

В Кривому Розі невдовзі бу-де приступлено до збудування водопроводу, який коштуватиме 500 тисяч карбованців.

В Катеринославі в заводі ім. Петровського будуть дві великі 100 тонові мартенські печі.

Ці коротенькі вісті зібрани ми з одного числа "Вістей" і то далеко не всі, оминувши го-ловні міста України, як напри-клад Харків, де будуються цілі робітничі містечка-помешкан-ня, де порушено будову вели-чавого палацу громадських ор-ганізацій, почтаму і т. ін.

Що-ж до всеукраїнського роз-міру, то управління транспорту виробило п'ятирічний план від-будови зруйнованих за час вій-ни і революції брукованих шляхів України. На ремонт цих шляхів складено кошторис в сумі дванадцять і пів мільона карбованців. В першу чергу ви-мічено відбудувати мости та привести в належний стан шляхи Житомир-Київ та Київ-Чернігів.

До Криворізького округу приїздить німецька комісія ін-женерів для поглиблення і по-ширення копаєнь руди.

Одним словом на Радянській Україні господарське і освітнє життя починає широко розви-ватися.

Слідуочим разом поговоримо про культурно-освітнє жит-тя.

Радянський уряд України по-силає закордон для ознайом-лення з досягненнями науки 16 професорів і 14 вчителів ріж-них технікумів.

"НАТУСЬ".

"Натусь" — це собі панський хлопчина. Змаленьку він по-казує язика татові, бо так його вчить мама. А як виросте, то буде показувати не язика, а кігті робітникам.

Цего "Натуса" відограє Драмуток при У.Р.Д. в Він-ніпегу в суботу 31. жовтня. Приходить і знайомих клас-те.

Тикети набувайте вчасно.